

Cegłowski, Janusz

Jubileusz 250-lecia kanonizacji św. Stanisława Kostki w diecezji płockiej

Studia Płockie 38, 95-114

2010

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ks. Janusz Ceglowski

JUBILEUSZ 250-LECIA KANONIZACJI ŚW. STANISŁAWA KOSTKI W DIECEZJI PŁOCKIEJ

Celem różnorodnej działalności Kościoła oraz jego struktur jest budzenie pragnienia świętości w codziennym życiu wiernych. Kościół istnieje jedynie po to, by świętość mogła kształtować człowieka i aby w ten sposób stał się on uczestnikiem świętości Boga. Od świętości Kościoła zależy skuteczność jego misji. Sprawia ona, że słowo głoszone jest wiarygodne, a zatem skuteczne. Tylko Kościół, który jest święty i głęboko rozmiłowany w Panu, może wymagać, aby ludzie słuchali tego, co głosi. Ludzie bardziej niż słowom, wierzą faktom, zwłaszcza w obecnych czasach. Święci zawsze byli i są ważnymi postaciami w historii swych narodów. W niniejszym artykule zostanie omówiona uroczystość 250-lecia kanonizacji wybitnego Świętego Mazowsza, św. Stanisława Kostki.

1. Idea Roku Jubileuszowego oraz prace przygotowawcze

Po owocnych obchodach 400-lecia śmierci św. Stanisława Kostki w roku 1967 i kierując się nadzieją dalszego pogłębiania i rozwijania życia religijnego wśród młodzieży, biskup płocki Bogdan Sikorski ogłosił dla diecezji płockiej rok 1977 „Rokiem Stanisławowskim”.¹ Ma on Mazowszu Płockiemu przybliżyć św. Stanisława, uprosić jego wstawiennictwo u Boga i opiekę nad Kościołem Płockim, pogłębić życie religijne młodego pokolenia.² Jednocześnie zasugerowano, aby z każdej parafii w stosownym czasie przybyła pielgrzymka młodzieżowa do Rostkowa wraz ze swymi duszpasterzami.³

¹ W dokumentach, zarządzeniach i relacjach, które pozostały po Jubileuszu spotyka się zamienne używanie określenia „Rok Stanisławowski”, innym razem „Rok Stanisławowy”.

² B. Sikorski bp, Zarządzenie w sprawie niektórych ważnych wydarzeń diecezjalnych w 1977 roku, „Miesięcznik Pastorski Płocki” 1 (1977), s. 16.

³ B. Sikorski bp, Zarządzenie w sprawie Roku Stanisławowego w diecezji płockiej, wydane 4 grudnia 1976 r., L. dz. 7674/76, „Miesięcznik Pastorski Płocki” 2 (1977), s. 59-60.

Wprawdzie rocznica śmierci Świętego przypadała rok wcześniej, jednak do 6 listopada 1976 roku trwało w diecezji płockiej Nawiedzenie Maryi w Kopii Cudownego Obrazu Jasnogórskiego.

Przygotowując się do Roku Jubileuszowego biskup zwrócił się już 23 lutego 1976 roku do ks. Stanisława Bońkowskiego z prośbą. *Czcigodny Księżu Profesorze! W przyszłym roku chciałbym obchodzić 250-rocznicę kanonizacji św. Stanisława Kostki. Planuję zlot młodzieży w 6 rejonach naszej Diecezji. Potrzebne mi są materiały historyczne do faktu kanonizacji, odnośne dokumenty. Proszę o nie serdecznie Księdza Profesora. Oddany w Panu. Biskup Płocki Bogdan Sikorski.*⁴

16 listopada 1976 roku bp Bogdan Sikorski najpierw spotkał się z kapłanami kurialnymi w sprawie uroczystości rejonowych z młodzieżą w związku z ogłoszoną rocznicą ku czci św. Stanisława Kostki,⁵ a następnie tegoż samego dnia wydał *Zarządzenie w sprawie Konferencji Kolegiów Kapłańskich* w celu wypracowania programu na 250-rocznicę kanonizacji św. Stanisława Kostki. Ustalił termin konferencji na 3 grudnia 1976 roku i zobowiązał do udziału w niej: Kierownictwo Seminarium, Przedstawicieli Kurii Biskupiej, Kolegium Księży Dziekanów, po 1-2 prefektów z każdego dekanatu wyznaczonych przez dziekana, wszystkich duszpasterzy Płocka oraz proboszcza z Rostkowa. Z ramienia Kurii organizatorami konferencji byli: kanclerz oraz dyrektorzy Wydziału Duszpasterskiego i Wydziału Katechetycznego, ks. Wacław Gapiński i ks. Roman Marcinkowski. Seminarium Duchowne było reprezentowane przez rektora ks. Tadeusza Rutowskiego, dyrektora Niższego Seminarium, ks. Zdzisława Konarzewskiego, dyrektora ks. Czesława Rychlickiego oraz ekonomę ks. Wojciecha Borkowskiego.⁶

Po wstępnych ustaleniach 3 grudnia 1976 roku biskupi płocky zwołali posiedzenie Kolegium Kapłańskiego, podczas którego wypracowano program obchodów Roku Stanisławowego.⁷ O godzinie 9.30 w sali Studium Soborowego w Płoc-

⁴ List biskupa Bogdana Sikorskiego do Ks. Stanisława Bońkowskiego z 23 lutego 1976 r. Nr 769/76, Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej,teczka: Dzieje kultu św. Stanisława Kostki.

⁵ Czynności arcybiskupie w miesiącach październik – grudzień 1976 r., „Miesięcznik Pastorski Płocki” 2 (1977), s. 66.

⁶ B. Sikorski bp, Zarządzenie w sprawie Konferencji Kolegiów Kapłańskich dla ustalenia programu spotkań z młodzieżą w związku z 250-letnią rocznicą kanonizacji św. Stanisława Kostki z dnia 16 listopada 1976 r., l. dz. 6996/76, „Miesięcznik Pastorski Płocki” 12 (1976), s. 450.

⁷ Konferencja Kolegiów Kapłańskich Diecezji Płockiej w sprawie obchodów 250-lecia kanonizacji św. Stanisława Kostki. Podstawą do ustalenia ramowego programu obchodów stały się dwa przedłożenia: Propozycje na rejonowe spotkania modlitwne ku czci św. Stanisława Kostki – ks. Romana Marcinkowskiego oraz Propozycje na ogólnodiecezjalny dzień czci św. Stanisława Kostki – ks. Wacława Gapińskiego. Kolegium tworzyli: księża z urzędów centralnych: Kurii, Sądu, Seminarium, Kierownictwo Seminarium, Księża Dziekani oraz proboszcz z Rostkowa i księża prefekcy (1 – 2 prefektów z każdego dekanatu wyznaczonych przez dziekana) oraz duszpasterze Płocka. W skład ustanowionego prezydium weszli: ks. dr Zdzisław Piecha, ks. dr Władysław Lis, rektor seminarium ks. dr Tadeusz Rutowski oraz ks. Wacław Gapiński i ks. Roman Marcinkowski. Ustalono wtedy terminy uroczystości rejonowych, jak też ogólnodiecezjalną pielgrzymkę młodzieży do Rostkowa na 27 sierpnia 1977 r. Zob. Archiwum Diecezjalnej Kurii Płockiej,teczka: Dzieje kultu św. Stanisława Kostki.

ku rozpoczęły się obrady, którym przewodniczył ks. bp Bogdan Sikorski. Pierwszy prelegent, ks. Roman Marcinkowski przedstawił zwięzłą historię kultu św. Stanisława Kostki, przebieg uroczystych obchodów 200-lecia kanonizacji w Płocku, Przasnyszu i Rostkowie w 1926 roku oraz 400-lecia śmierci w Przasnyszu i Rostkowie w dniach 19 i 20 sierpnia 1967 roku. Zostały też podane propozycje na rejonowe spotkania modlitewne ku czci św. Stanisława Kostki. Natomiast ks. Gapiński Wacław przedstawił projekt odnośnie do terminu i charakteru wyjazdów na spotkania przygotowujące programy regionalne na terenie diecezji.⁸

W dyskusji, która dotyczyła przygotowania duchowego młodzieży, charakteru i terminu obchodów ku czci św. Stanisława Kostki; pomocy duszpastersko-katechetycznych i innych, uczestniczyli i zabierali aktywnie głos: ks. Seweryn Wyczałkowski, ks. prałat Alojzy Poszwa, ks. Stefan Budczyński, ks. Józef Śliwka, ks. Stanisław Kowalczyk, ks. Jan Krawczyński, ks. Kazimierz Maj, ks. Józef Kraszewski, ks. Tadeusz Żebrowski, ks. Tadeusz Fijałkowski, ks. Józef Jaworski, ks. Kazimierz Bartosiewicz, ks. Jerzy Skorłutowski i ks. Roman Marcinkowski.⁹ Ustalono też podział diecezji na 6 rejonów, w których miały odbyć się obchody jubileuszowe, na czele których stali dziekani rejonu.¹⁰

Ogłaszając Rok 1977 „Rokiem Stanisławowskim” bp Sikorski wskazał cel przyświecający temu duszpasterskiemu wysiłkowi. W tej materii biskup wydał osobne zarządzenie po konferencji 3 grudnia 1976 roku z Kolegiami Kapłańskimi.¹¹

2. Uroczystości Jubileuszowe na szczeblu rejonowym

Już następnego dnia 4 grudnia 1976 roku bp Bogdan Sikorski wydał zarządzenie zawierające dyrektywy i ustalenia zbliżającego się jubileuszu kanonizacji Stanisława Kostki.¹² Uroczyste obchody i pielgrzymki miały objąć młodzież szkół średnich, pomaturalnych, młodzież pracującą oraz ósme klasy szkół podstawowych. Natomiast dzieci i starszych zobowiązano do udziału w uroczystościach parafialnych i w wielkim odpuszcie w Rostkowie w dniu 21 sierpnia 1977 roku.

Wydział Katechetyczny ponosił odpowiedzialność za przygotowanie stosownych katechez. Spotkaniom „Stanisławowym” młodzieży nadano charakter trój-

⁸ Protokół z konferencji kolegów kapłańskich dnia 3 grudnia 1976 r. w sprawie obchodów 250-lecia kanonizacji św. Stanisława Kostki, [w:] Archiwum Diecezjalnej Kurii Płockiej, teczka: Dzieje kultu św. Stanisława Kostki.

⁹ Tamże, s. 2. Protokół z konferencji kolegów kapłańskich dnia 3 grudnia 1976.

¹⁰ Rejon ciechanowski – ks. Stefan Budczyński i ks. Czesław Głowicki; rejon płocki – ks. Seweryn Wyczałkowski i ks. Józef Gerwatowski; rejon płoński – ks. Stanisław Kowalczyk i ks. Edward Czajkowski; rejon pułtuski – ks. Józef Fydryszewski i ks. Kazimierz Maj; rejon sierpecki – ks. Jan Krawczyński i ks. Józef Jankiewicz; rejon rypiński – ks. Czesław Chojecki i ks. Zenon Kawiecki.

¹¹ Sikorski B. bp, Zarządzenie w sprawie niektórych ważnych wydarzeń diecezjalnych w 1977 roku, Rok Stanisławowski, „Miesięcznik Pasterski Płocki” 1 (1977), s. 16.

¹² Sikorski B. bp, Zarządzenie w sprawie Roku Stanisławowego w Diecezji Płockiej z dnia 4 grudnia 1976 r., l. dz. 7674/76, „Miesięcznik Pasterski Płocki” 2 (1977), s. 59-60.

stopniowy: na płaszczyźnie parafialnej, rejonowej i diecezjalnej. Dla uroczystości parafialnych określono datę związaną z dniem Patrona, czyli na 13 listopada. Ten dzień miał być poprzedzony nowennami lub triduami organizowanymi w nastroju podniosłym, ale też urozmaiconym i atrakcyjnym, aby młodzież przyciągnąć i pogłębiać jej życie religijne. Wcześniej, bo w maju i w czerwcu 1976 roku miały się odbyć uroczystości rejonowe organizowane przez komitety według wypracowanego programu. Programy powinny zawierać trzy aspekty: liturgiczno-sakramentalny, doktrynalny (np. referat) i artystyczny. Po tych wstępnych sugestiach i po wysłuchaniu opinii gremiów doradczych: pracowników kurii, seminarium, dziekanów, biskup określił też terminy obchodów rejonowych:

1. ciechanowski – 15 maja 1977 roku u OO. Pasjonistów w Przasnyszu
2. rypiński – 22 maja 1977 roku u OO. Karmelitów w Oborach
3. płoński – 29 maja 1977 roku u Księży Salezjanów w Czerwińsku¹³
4. sierpecki – 5 czerwca 1977 roku u Sióstr Benedyktyn w Sierpcu
5. plocki – 12 czerwca 1977 roku w Płocku w Katedrze
6. pułtuski – 19 czerwca 1977 roku w Różanie.¹⁴

Biskup Bogdan Sikorski zadbał jednocześnie o to, aby informacje o „Roku Stanisławowym” rozeszły się szerokim echem. Nawiązał kontakt z mediami katolickimi prosząc o zamieszczenie na ich łamach programu uroczystości ku czci św. Stanisława Kostki.

Z okazji zbliżającego się jubileuszu bp Sikorski 8 kwietnia 1977 roku skierował słowo pasterskie do młodzieży. Zostało ono odczytane w kościołach diecezji plockiej 1 maja tegoż roku. W apelu skierowanym do młodzieży, biskup zapewniał młodzież, że wartości, którymi na co dzień żył ich Patron nie zdewaluowały się, ponieważ pochodzą od Tego, który jest początkiem i końcem wszystkiego. Stawiając sobie pytania, czym może zaimponować współczesnemu młodemu człowiekowi szlachcic sprzed 400 laty, czego może nauczyć, czy może być propozycją na dzisiejsze czasy, propozycją żywą i aktualną, przedostaniemy się ponad przystrzyżoną chłopięcą głowę, by zrekonstruować film jego życia, film krótkometrażowy, najwyższej jednak klasy i doszukać się sprężyn działania, motoru postępowania, wiodących motywów. Odkryjemy wtedy motywy miłości. Jak każdy zakochany, szukał częstych okazji, aby z ukochaną Osobą być, rozmawiać, cieszyć się, poznawać smak szczęścia. Więc modlił się i prowadził z Nim swój przedziwny dialog. Kiedyś powiedział o sobie: *W pierwszej modlitwie jaką*

¹³ Na prośbę dziekana płońskiego, ks. Stanisława Kowalczyka, skierowaną do biskupa plockiego, by uroczystości rejonowe odbyły się nie w Zakroczmie, jak pierwotnie ustalił biskup, tylko w Czerwińsku, bp Bogdan Sikorski odpowiedział pismem następującej treści: Czcigodny Księżu Kanoniku! Zgadzam się, ażeby rejonowe spotkanie młodzieży katolickiej ku czci Św. Stanisława Kostki w 250 rocznicę kanonizacji Świętego odbyło się w Czerwińsku, a nie jak pierwotnie planowano w Zakroczmie. Niech modlitewne spotkanie młodzieży w Czerwińsku pomnoży Bożą chwałę. Pismo z dnia 22. I. 1977 Nr 205/77, podpisał biskup plocki. Zob. Archiwum Diecezjalnej Kurii Płockiej, teczka: Dzieje kultu, jw.

¹⁴ Konferencja Kolegiów Kapłańskich, jw.

*zapamiętałem – oddałem się zupełnie Bogu na służbę i ofiarę. Zobowiązujące i wcale nie banalne słowa.*¹⁵

Zapowiadane uroczystości w ocenie biskupa, dają okazję, aby zaświadczyć i wyznać, nie zważając na trudności i przeciwności – komu naprawdę zawierzyliśmy. Wszelkie bowiem prawdziwe świadectwo miłości, jakie okazujemy mieszkańcom nieba, z natury swej zmierza ostatecznie do Chrystusa, który jest koroną wszystkich świętych swoich, a przez Niego do Boga, który jest przedziwny w świętych swoich i w nich jest uwielbiony.¹⁶

Zgodnie z dyrektywami biskupa w rejonach powstały Komitety Organizacyjne, których zadaniem było wypracować program młodzieżowych zlotów i przedłożyć protokół zebrań biskupowi płockiemu.¹⁷ To, co było ustalone z biskupem, obowiązywało. Każda zmiana dokonana bez konsultacji z pasterzem płockiego kościoła spotykała się z naganą. Dotyczyło to choćby decyzji księży dekanatu żuromińskiego o zgromadzeniu młodzieży na uroczystości do Sierpca, a nie do Obór. *Czcigodny Księżę Dziekanie! W Oborach odprawiłem 22 b. m. uroczyste modły z racji 250-lecia kanonizacji św. Stanisława Kostki z udziałem młodzieży rejonu rypińskiego bez dekanatu żuromińskiego. Jest mi bardzo przykro i wyrażam ubolewanie, że Kapłani dekanatu żuromińskiego samowolnie zmienili moje zarządzenie, które młodzieży dekanatu żuromińskiego wyznaczało rejonową modlitwę w Oborach, a nie w Sierpcu. W Waszej decyzji widzę nie akt złej woli, ale samowoli i jest mi przykro. Oddany w Panu – biskup płocki Bogdan Sikorski.*¹⁸

W ramach pracy powołanych Komitetów Organizacyjnych w rejonie ciechanowskim odbyły się w Mławie dwa spotkania 20 grudnia 1976 r. i 7 lutego 1977 r. Przewodniczącym Komitetu został dziekan rejonowy, ks. prałat Stefan Budczyński oraz 11 członków.¹⁹ W wyniku dyskusji ustalono następujące wytyczne:

1. Na miejsce zlotu wybrano klasztor ojców pasjonistów w Przasnyszu.
2. Zlot miał się odbyć 15 maja 1977 roku.

¹⁵ Tamże.

¹⁶ Tamże.

¹⁷ Biskup każdy program analizował i odpowiadał pisemnie dziekanom rejonowym. W dokumentach znajduje się odpowiedź na przesłany program z Różana adresowana na nazwisko ks. Kazimierza Maja. Czcigodny Księżę Dziekanie! Przedłożony mi program ramowy modlitw młodzieży ku czci św. Stanisława Kostki w dniu 19. VI. b. r. aprobuję, gdyż jest dobrze pomyślany. Niech Święty Stanisław to sprawi, by umocniła się wiara w sercach młodego pokolenia na Mazowszu. Łączę pozdrowienia w Panu – biskup płocki Bogdan Sikorski. Pismo z 22.01.1977 r. Nr 204/77. Zob. Archiwum Diecezjalnej Kurii Płockiej, teczka: Dzieje kultu, jw.

¹⁸ Pismo biskupa płockiego Nr 2679/77 z 23 maja 1977 r. skierowane do ks. kan. Tadeusza Trzcńskiego w Kuczborku, dziekana dekanatu żuromińskiego. Na piśmie biskup dopisał własnoręcznie: Ks. Kan. Trzcński przybył dziś i serdecznie przeprosił. Ad acta 27/V. 77., podpis. Zob. [w:] Archiwum Diecezjalnej Kurii Płockiej, teczka: Dzieje kultu, jw.

¹⁹ Ks. dziekan kan. Czesław Głowicki; ks. dziekan kan. Witold Biały; ks. dziekan Marian Kocięcki; o. Ludwik Stefański – pasjonista; ks. Sławomir Malinowski; ks. Jan Pakieła; ks. Andrzej Groblewski; ks. Edward Pacek; ks. Włodzimierz Kosiorek; ks. Józef Gałązka i ks. Andrzej Skorłutowski; zob. Protokół z zebrania Komitetu Organizacyjnego zlotu młodzieży św. Stanisława Kostki rejonu ciechanowskiego; [w:] Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej, teczka: Dzieje kultu, jw.

3. Uroczystości odbywać się będą na zewnątrz kościoła i zaczną się o godz. 11.00.
4. Młodzież należy organizować masowo, a nie elitarnie.
5. Młodzież przybędzie z parafii dziekańskich wraz z młodzieżą z pozostałych parafii dekanatu.
6. Z młodzieżą danej parafii przybędzie ks. proboszcz lub wikariusz i zaopiekuje się nimi w czasie uroczystości.
7. Przewodnictwo liturgiczne uroczystości powierzono ks. Józefowi Gałązce.
8. Przedstawiciel młodzieży z Przasnysza jako gospodarz powita koleżanki i kolegów przybyłych na uroczystości.
9. Młodzież dekanatu będzie oznaczona herbem miasta dekanalnego oraz kolorową chustą: Chorzele – kolor żółty, Ciechanów – kolor niebieski, Mława – kolor pomarańczowy, Przasnysz – kolor zielony. Herb w kształcie prostokąta o wymiarach 60x80 cm. obustronny.
10. Powitanie ks. bpa Ordynariusza przez o. Gwardiana nastąpi w bramie wejściowej.
11. Na wejście ks. biskupa śpiew: Chrystus Wodzem.
12. Przy ołtarzu ks. biskupa powitają delegacje młodzieży, po dwie osoby z dekanatu (chłopiec i dziewczyna) wręczając biskupowi kwiaty. W imieniu młodzieży przemówi dziewczyna z Mławy i chłopiec z Ciechanowa.
13. Po powitaniu przez młodzież, biskupa wita dziekan rejonu ks. prałat Stefan Budczyński. Ustalono też drobiazgowo skład księży koncelebransów²⁰ oraz pieśni, które wykona schola z Mławy; liturgię, komentarze, dary, udzielanie Komunii św. Po dziękczynieniu przewidziano ślubowanie młodzieży, przygotowane przez ks. Wacława Gapińskiego, a składane przez młodzież wszystkich rejonów.²¹

Po ślubowaniu młodzieży i biskupim błogosławieństwie na zakończenie Mszy św. przewidziano czas na posiłek. Napoje dla młodzieży mieli zorganizować ojcowie pasjonisci. O 13.45 zaproponowano akademię: *Młodzież Mazowska w hołdzie swemu Patronowi*.²² Hasło to miało być zamieszczone na kościele. Głównym reżyserem akademii ustanowiono ks. Sławomira Malinowskiego z Mławy. Do współpracy z nim powołano: ks. Jana Pakiełę, ks. Włodzimierza Kosiorka, ks. Edmunda Packa, ks. Józefa Gałązkę i ks. Andrzeja Skorłutowskiego. Akademię miał poprzedzać odczyt o św. Stanisławie Kostce przygotowany przez księży z Chorzel.

²⁰ Bp Bogdan Sikorski, dziekani rejonu oraz ks. Sławomir Malinowski, ks. Andrzej Groblewski, ks. Włodzimierz Kosiorek i jeden z ojców pasjonistów.

²¹ Zob. Archiwum Diecezjalnej Kurii Płockiej,teczka: Dzieje kultu, jw.

²² Na program akademii składały się pieśni: „Zagubiony ślad”; „O perle”; „Gdy codzienności”; „Dobry pasterz”; „Wierzę w Jednego Boga”; „Zatrzymaj się na chwilę”; „Zbawienie przyszło przez krzyż”; „Rewolucja”; „Nasz dom”; „Maryjo, niewinnych broń”; „W górę serca” oraz recytacje i referat: „Słowo o św. Stanisławie”. Wykonawcami była młodzież szkół średnich z Ciechanowa, Mławy, Przasnysza i Chorzel, zob. [w:] Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej,teczka: Dzieje kultu, jw.

Odczyt miał trwać 10 minut. Dekorację placu zlecono pasjonistom, a wykonanie projektu należało do ks. Romualda Rudzińskiego. Budową podium, którego określono również wymiary: 10 m długości, 6 m szerokości i 1,20 m wysokości, zajął się proboszcz parafii św. Wojciecha w Przasnyszu, ks. Marian Kocięcki. Następne spotkanie ustalono na 13 kwietnia 1977 roku u ojców pasjonistów.²³

Na 29 maja 1977 roku przewidziano obchody „Uroczystości Stanisławowych” w rejonie płońskim. W programie wysłanym do zatwierdzenia przez biskupa płockiego znajdowały się zasadnicze elementy dotyczące liturgii, jak i programu artystycznego. Młodzież gromadziła się w kościele o godz. 10.00. Tam ustawiała się ona dekanatami, przygotowując się do procesji z figurą św. Stanisława Kostki. Figurę nieśli przedstawiciele każdego dekanatu na zmianę, po cztery dziewczyny i czterech chłopców. Delegaci posiadali dziesięciocentymetrowej szerokości szarfy w następujących kolorach:

- Dekanat płoński – szarfa koloru biało-czerwonego
- Dekanat nasielski – szarfa koloru błękitnego
- Dekanat wyszogrodzki – szarfa koloru żółtego (papieski)
- Dekanat zakroczymski – szarfa koloru żółto-niebieskiego.

Każdy dekanat poprzedzał transparent z napisem nazwy dekanatu i herbem miasta. Parafie posiadające chorągiew św. Stanisława Kostki miały obowiązek nieść je w procesji. O godz. 11.00 planowano przyjazd biskupa Bogdana Sikorskiego. Najpierw miało witać go duchowieństwo, a następnie Ordynariusz przechodził na plac celebry. Sprzed kościoła włączała się do procesji młodzież.

W Płońsku po przywitaniu biskupa przez ks. Stanisława Kowalczyka, dziekana rejonowego i młodzież salezjańską, miała rozpocząć się Msza św., w której zaangażowano młodzież w czytania lekcji (z dekanatu nasielskiego), modlitwę wiernych (z dekanatu czerwińskiego), dary (symboliczne dary nieśli przedstawiciele wszystkich dekanatów rejonu). Kazanie zlecono ks. Ireneuszowi Mroczkowskiemu z Płońska. Po ślubowaniu złożonym przez młodzież, przewidziano przemówienie biskupa i błogosławieństwo rozesłania. Zaraz po Mszy św. zaplanowano 30 minutową prezentację inscenizacji, którą przygotowali salezjanie z Czerwińska. Po programie artystycznym, przewidziano wystawienie Najświętszego Sakramentu i wyruszenie procesji do kościoła śpiewając *Ciebie Boga wystawiamy*. Tam miano złożyć wota i po przemówieniu ks. kan. Władysława Stradzy zaśpiewać pieśń *My chcemy Boga* zamykając tym zlot młodzieży.²⁴ Tak naszkicowany program uzyskał akceptację biskupa i przystąpiono energicznie do pracy nad jego przygotowaniem.²⁵

²³ A. Skorłutowski, Protokół z zebrania Komitetu Organizacyjnego regionu ciechanowskiego z dnia 7 lutego 1977 r. Zob. Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej, teczka: Dzieje kultu, jw..

²⁴ Program Uroczystości Młodzieżowej Rejonu Płońskiego w Jubileuszu 250-lecia Kanonizacji Św. Stanisława Kostki – Czerwińsk n/Wisłą 29.05.1977, zob. tamże.

²⁵ S. Kowalczyk, Program Pielgrzymki Młodzieży Rejonu Płońskiego w Jubileuszu św. Stanisława Kostki do Czerwińska dnia 29 maja 1977 r. z dnia 25 lutego 1977 r.; zob. [w:] Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej, teczka: Dzieje kultu, jw.

16 lutego odbyło się spotkanie Komitetu Organizacyjnego rejonowej uroczystości w Sierpcu.²⁶ Ustalono, że uroczystość odbędzie się w klasztorze Sióstr Benedyktynek. Młodzież z Raciąża oddelegowano do powitania ks. bpa Bogdana Sikorskiego. Następnie w procesji do ołtarza na zewnątrz kościoła młodzież z czterech dekanatów miała przenieść obraz św. Stanisława. Czytania i modlitwę wiernych powierzono młodym z Sierpca, natomiast śpiewy młodzieży ze Strzegowa. W procesji z darami wytypowano cztery pary młodzieżowe reprezentujące poszczególne dekanaty rejonu. Kazanie natomiast powierzono ks. prefektowi Maciejowi Wrońskiemu ze Strzegowa. Po przerwie obiadowej przewidziano część doktrynalno-artystyczną. Miała się składać z zagajenia młodzieży z Sierpca, pieśni, referatu *Poznajmy lepiej św. Stanisława*, akademii (recytacje i śpiewy) oraz rozdania uczestników zlotu.²⁷

Rejon Rypiński zorganizował zlot młodzieży w Oborach przed klasztorem ojców karmelitów w ogrodzie w dniu 22 maja 1977 roku²⁸. Niestety, przesłany w odrębnym piśmie program spotkania z młodzieżą, nie zachował się w dokumentacji archiwalnej Kurii Płockiej, ani parafialnej w Rypinie.

W Płocku „Uroczystości Stanisławowe” odbyły się 12 czerwca 1977 roku. O godz. 8.00 rano bp Bogdan Sikorski udzielił diakonom święceń kapłańskich. W liturgii mszalnej udział wzięła schola katedralna. Kazanie wygłosił ks. dr Stanisław Bońkowski. Po Mszy św. odbyła się krótka akademia. O godz. 11.00 biskup Bogdan celebrował Mszę św. dla młodzieży rejonu płockiego. Na ingres biskupa do katedry śpiewał zespół muzyczny z płockiej Fary, wykonując utwór: *Nie zamykajcie drzwi przed Bogiem*. Biskupa powitał dziekan rejonowy ks. Seweryn Wyczałkowski i młodzież. Kazanie podczas Eucharystii wygłosił ks. Janusz Śniegocki. Kaznodzieja podkreślił, że każdego z nas wzywa Stwórca do spełnienia w świecie i w Kościele określonych zadań. Tylko ten może być szczęśliwy, kto te plany trafnie odczyta i mądrze je wypełni. Do takich należał św. Stanisław Kostka. Choć po ludzku niewiele osiągnął, nie dokonał bowiem ważnych odkryć naukowych, ani nie był głośnym politykiem, czy sportowcem. A przecież istnieje fałszywe przekonanie, że w życiu liczy się tylko to, co wymierzalne i konkretne, co przynosi doraźną radość i namacalną korzyść. A przecież jednostką społecznie pożyteczną nie jest tylko ten, kto powiększa dochód narodowy, ale ten, kto staje się dla potomnych wzorem wartości nieprzemijających. Stanisław imponuje odwagą wierności sobie i podjętym ideałom, imponuje nieprzeciętną odwagą w tak młodym wieku, przekonaniem, że bardziej należy słuchać Boga, aniżeli ludzi. Każdemu grozi niebezpieczeństwo wybrania w życiu drogi łatwiejszej, przed każ-

²⁶ J. Krawczyński, Ramowy program Rejonowej Uroczystości Młodzieżowej z okazji 250-tej rocznicy kanonizacji św. Stanisława Kostki w Sierpcu; zob. [w:] Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej, teczka: Dzieje kultu, jw.

²⁷ Tamże.

²⁸ List ks. Czesława Chojeckiego, dziekana rypińskiego, do ks. biskupa Bogdana Sikorskiego Nr 65/77, opatrzony w Kurii Płockiej Nr 1032/77; zob. [w:] Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej, teczka: Dzieje kultu, jw.

dym snuje się miraż zdobycia jak najwięcej uznania i poklasku. Jednak droga człowieka wierzącego jest inna. I pojął to doskonale św. Stanisław. Przyjął na serio wyzwanie do stawania się doskonałym. Przedstawiając piękno sylwetki Świętego, mówca wzywał do pójścia śladami św. Stanisława i do gorliwej modlitwy o dar mocy w spełnianiu naszych codziennych obowiązków: uczniowskich, zawodowych, rodzinnych, kapłańskich.²⁹

O godz. 13.00 zaproszono na posiłek do seminarium, a o 14.00 na spotkanie do kościoła św. Jana Chrzyciela. Referat o św. Stanisławie przedłożył ks. Stanisław Bońkowski, potem odbył się koncert w wykonaniu kleryckiego zespołu muzycznego.

W bogaty program wpisywało się też misterium religijne *Mądrość prawdziwa* wyreżyserowane przez ks. Andrzeja Kondrackiego, a wykonane przez Teatr Kłerycki Wyższego Seminarium Duchownego z Płocka.³⁰

Rejon pułtuski wypracował program na zebraniu dziekanów w Wyszku pod przewodnictwem ks. prałata Józefa Fydryszewskiego. Ustalono, że 19 czerwca 1977 roku o godz. 12.00 przybędzie biskup płocki. Powitają go młodzież i dorośli, a następnie odbędzie się procesja z relikwiami św. Stanisława Kostki wokół kościoła. Podczas procesji na zmianę młodzież i orkiestra z Wyszku będzie śpiewać i grać pieśń *Aniele ziemski*. Po wejściu do kościoła zostanie wykonany utwór *Ecce sacerdos Magnus*, który wykona chór z Pułtusza, a podczas ustawiania relikwii chór z Różana wykona utwór *Serc tysiące wita Cię*.

Po tym nastąpi powitanie biskupa przez dziekana rejonu pułtuskiego oraz młodzież. Wraz z biskupem Mszę św. będą celebrować kapłani z rejonu pułtuskiego, a pieśń *Przyjdzie kiedyś dzień* wykona zespół młodzieżowy z Pułtusza. O czytania mszalne poproszono młodzież z Wyszku, a o śpiew psalmu responsoryjnego – chór z Różana. Modlitwę wiernych powierzono młodzieży z Długosiodła, a na przygotowanie darów – *Wszystkie trony niebieskie* miał wykonać chór z Pułtusza. Na Komunię św. zaproponowano następujące pieśni: *Całemu światu głóście* (schola z Różana), *Jak Cię zrozumieć Tajemnico* (zespół młodzieżowy z Pułtusza), *W sercu Bożym mam* (zespół z Krasnosielca), *Szukam twarzy* (schola z Różana) i *Dziękujemy Ci Ojczy nasz* (lud Boży). Na zakończenie liturgii Mszy św. przewidziano śpiew *Apel młodzieżowy*.³¹

Kazanie podczas Eucharystii wygłosił ks. Eugeniusz Graczyk z Makowa Mazowieckiego.³²

²⁹ Zob. J. Śniegocki, Kazanie wygłoszone w Katedrze Płockiej podczas uroczystości 250-lecia kanonizacji św. Stanisława Kostki (12. VI. 1977). Tekst autoryzowany. Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej,teczka: Dzieje kultu św. Stanisława Kostki. Także: „Miesięcznik Pastorski Płocki” 8 (1977), s. 304-308.

³⁰ Płocki Rejon Diecezji – 12 czerwca 1977 roku; zob. [w:] Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej,teczka: Dzieje kultu, jw.

³¹ Program Młodzieżowych Uroczystości 250-lecia Kanonizacji św. Stanisława Kostki, Rejonu Pułtuskiego w Różaniu 19. VI. 1977 r. Różan – Pułtusk – Wyszów – Maków. Zob. Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej,teczka: Dzieje kultu, jw.

³² Zob. Kazanie wygłoszone przez ks. Eugeniusza Graczyka do młodzieży w Różaniu

W części doktrynalno-artystycznej ustalono wygłoszenie okolicznościowego referatu o św. Stanisławie Kostce. Referat ten powierzono ks. Jerzemu Dębowskiemu. Zasadnicze pytanie, które autor referatu postawił sobie, dotyczyło roli, jaką św. Stanisław może spełniać wobec dzisiejszej młodzieży. Nie dokonywał więc ani historycznego przybliżenia postaci, gdyż z ankiety przeprowadzonej wśród młodzieży stwierdził, że postać św. Stanisława wśród młodzieży jest znana (95% młodzieży wypowiedziało się za tak na pytanie, czy ta postać jest ci znana), ani rysu psychologicznego, czy charakterologicznego. Z prowadzonych badań socjologicznych, które ks. Jerzy przeprowadził 80% respondentów odpowiedziało, że najbardziej imponuje im św. Stanisław wytrwałością i upartością dążenia do celu. Z przymiotów duchowych podkreślano najczęściej pokorę, inteligencję i skromność. Myśląc o swym powołaniu do świętości młodzież wymieniała wady, które stoją na przeszkodzie ku wzrostowi wewnętrznemu. Są to: nadużywanie alkoholu i papierosów, u części nadużywanie narkotyków. Na drugim miejscu stawiano chuligaństwo, chamstwo i egoizm. Na trzecim zagubienie, lekkomyślność, niewytrwałość i gonitwa za nowoczesnością. Z pozytywnych cech własnych młodzi ludzie wymieniali: radość i pogodę ducha, zapał do prac im powierzonych oraz wrażliwość na krzywdę ludzką.

Czynnikami, które utrudniają konsekwentne realizowanie wezwania do doskonałości, to w przekonaniu referenta: brak wytrwałości i wewnętrznej dyscypliny. Młodzież chce być wolna od wszelkich nakazów zewnętrznych. Jest też odciągana od wiary przez otoczenie i naciski państwa na ateistyczne wychowanie. W tych wszystkich trudnościach bezsprzecznie człowiek potrzebuje wzorów do przekraczania swych własnych ograniczeń. Na pytanie, w czym chcieliby młodzi naśladować dzisiaj św. Stanisława Kostkę, na pierwsze miejsce wysuwano pragnienie bezgranicznego zaufania Bogu. Potem: wytrwałość i silną wolę, a wreszcie dobroć, uprzejmość, szacunek do ludzi i niesienie im pomocy. Prelegent analizując dość szczegółowo wyniki przeprowadzonej ankiety, na podsumowanie wywodu zadał pytanie już poza ankietowe: *Co w Twoim życiu jest ze Świętego Patrona, św. Stanisława?*³³

Akademii artystyczną przygotowali: ks. Józef Gawlik (opracowanie tekstów i reżyseria) przy współpracy księży prefektów z rejonu pułtuskiego: ks. Czesława Śmiecińskiego, ks. Zdzisława Bartosika, ks. Eugeniusza Graczyka, ks. Jerzego Wagnera, ks. Jana Lewandowskiego, ks. Władysława Jagiełło oraz siostry Kornelii Chmielewskiej i pana Kazimierza Ambroziaka. Natomiast wykonawcami akademii byli: recytatorzy – młodzież z Makowa Mazowieckiego., Długosiodła, Pułtuszka i Różana oraz zespół muzyczny z Krasnosielca i Pułtuszka, schole z Makowa Mazowieckiego, Pułtuszka, Różana i Wyszkowa, a także chór parafial-

w dniu 19. VI. 1977 r. z racji Uroczystości 250-lecia kanonizacji Świętego Stanisława Kostki, „Miesięcznik Pastorski Płocki” 9 (1977), s. 355-358.

³³ J. Dębowski, Św. Stanisław a postawy życiowe współczesnej młodzieży polskiej. Referat opracowany i wygłoszony na zlocie w Różaniu w dniu 19. VI. 1977 r.; zob. [w:] Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej, teczka: Dzieje kultu, jw.

ny z Pułtuska. Za dekorację odpowiadała siostra Letycja Wanarska, pasjonista z Pułtuska.

W dokumentach archiwalnych zachował się dokładny tekst powitania uczestników „Uroczystości Stanisławowych” w Różanie.³⁴

Zachował się też scenariusz akademii ku czci św. Stanisława Kostki opracowany przez ks. Józefa Gawlika we współpracy księży prefektów z rejonu pułtuskiego.³⁵

3. Ogólnodiecezjalne Uroczystości 250-lecia kanonizacji św. Stanisława Kostki w Rostkowie

Rejonowe uroczystości ku czci św. Stanisława Kostki wyzwoliły nie tylko ducha solidarnej współpracy wśród młodzieży, ale również reperkusje wśród dorosłych. Napływały do Kurii Płockiej relacje o roli Świętego Młodzieńca z Rostkowa w formacji religijnej, duchowej i społecznej pokolenia powojennego. Przesyłano scenariusze akademii, scen z życia Świętego, katechezy, wiersze, akademie, pisano o żywym kulcie Świętego, o potrzebie kontynuacji nowenn czy triadów. Ten społeczny odzew na ogłoszenie „Roku Stanisławowego” był wspaniałym klimatem do przeprowadzenia „Ogólnodiecezjalnych Uroczystości” w miejscu urodzenia Świętego Młodzieńca.

3.1. Działania biskupa płockiego przed diecezjalnym spotkaniem z młodzieżą w Rostkowie i program uroczystości

Zarządzeniem z dnia 28 maja 1977 roku biskup płocki określił program „Ogólnodiecezjalnej Uroczystości” ku czci św. Stanisława Kostki w Rostkowie.³⁶ Datę tych uroczystości wyznaczono na 27 sierpnia. O godz. 10.15 zaplanowano program słowno-muzyczny, przygotowany przez zespół młodzieżowy z Ciechanowa pod kierunkiem ks. Jana Pakieły. O godz. 11.00 młodzież miała nieść relikwie i w procesji z kościoła wraz z pozostałymi uczestnikami celebry udać się do ołtarza. Przy dźwięku fanfar przewidziano wciągnięcie flagi papieskiej, a przy śpiewie Bogurodzicy, flagi narodowej. Ustalono też, że Mszę św. będzie sprawował ks. bp Jan Wosiński, a kazanie wygłosi bp Bogdan Sikorski. Po ślubowaniu młodzieży przewidziano też występy muzyczne i akademie ku czci św. Stanisława przygotowane przez młodzież z Fary i Katedry Płockiej oraz z Mławy i Pułtuska. Powołano Komitet Organizacyjny i Wykonawczy.³⁷

³⁴ Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej,teczka: Dzieje kultu, jw.

³⁵ Tamże.

³⁶ B. Sikorski bp, Zarządzenie w sprawie Ogólnodiecezjalnej Uroczystości ku czci św. Stanisława Kostki z dnia 28 maja 1977 r., Nr 2813/77, MPP 6 (1977), s. 221-223.

³⁷ Tamże. Do udziału w uroczystościach zobowiązano: księży dziekanów, wizytatorów nauki religii, kapłanów katechizujących młodzież, delegacje młodzieży z każdej parafii. Zarządzenie biskupa określa nawet zestaw pieśni podczas nabożeństwa, jak też zostały przydzielone konkretne zadania. Zaangażowano zespół beatowy z Ciechanowa (opiekun – ks. Jan Pakieła), schola katedralna (opiekun – ks. Ireneusz Wrzesiński), schola z Mławy (opiekun – ks. Józef Ga-

Duszpasterze zostali zobowiązani, aby w przeddzień uroczystości ogólnodiecezjalnej urządzić w parafiach specjalne nabożeństwo dla młodzieży połączone ze spowiedzią, aby w Rostkowie w dniu 27 sierpnia, jak najliczniej przystąpiono do Komunii św. W skład pwołanego Komitetu Organizacyjnego weszli następujący kapłani: ks. Józef Śliwka, ks. Waław Gapiński, ks. Stefan Budczyński, ks. Józef Kraszewski, ks. Kocięcki, ks. Czesław Głowicki, ks. Tadeusz Fijałkowski, o. Ludwik Stefański oraz prefekci – ks. Aleksander Malinowski, ks. Jan Pakieła i ks. Andrzej Groblewski.³⁸

Po zarządzeniu biskupim nadszedł czas na zaproszenie młodzieży do Rostkowa na zakończenie „Roku Stanisławowskiego”. Uczynił to biskup płocki 10 sierpnia 1977 roku, zobowiązując do odczytania tego zaproszenia 14 sierpnia z ambon we wszystkich kościołach diecezji płockiej.³⁹

W zaproszeniu biskup wyraził swoje zadowolenie z budującej postawy młodzieży i pracowitości podczas spotkań rejonowych ku czci św. Stanisława Kostki. W 6 zlotach rejonowych wzięło udział około 33.000 dziewcząt i chłopców:

- Z rejonu pułtuskiego w Róźnie – 9.000 młodzieży oraz 2.000 dorosłych,
- Z rejonu sierpeckiego u Sióstr Benedyktyn w Sierpcu – 8.000 młodzieży,
- Z rejonu ciechanowskiego u pasjonistów w Przasnyszu – 6.000 młodzieży,
- Z rejonu płońskiego u salezjanów w Czerwińsku – 4.000 młodzieży,
- Z rejonu rypińskiego u karmelitów w Oborach – 4.000 młodzieży,
- Z rejonu płockiego w katedrze płockiej – 2.000 młodzieży⁴⁰.

Biskup zbudowany postawą młodzieży wielbiącej tak serdecznie Boga i czczącej swego Patrona, gorąco ich pozdrowił i zachęcił do wytrwania. Zapowiedział, że ostatni akt Roku Stanisławowskiego odbędzie się w sobotę 27 sierpnia. Biskup pomocniczy Jan Wosiński odprawi Mszę św., a Ordynariusz wygłosi kazanie. *Czekam na Was, liczę na Was, gorąco zapraszam Was do Rostkowa!!! Pozdrawiam Was w Panu i Drogiej Młodzieży Diecezji Płockiej z serca błogosławię. Biskup Płocki.*⁴¹

W ramach obchodów „Roku Stanisławowskiego” w gmachu Biblioteki Diecezjalnej została przygotowana wystawa poświęcona św. Stanisławowi Kostce udo-

łazka). Dary przygotowała młodzież z Rostkowa (proboszcz – ks. Tadeusz Fijałkowski), za udzielanie Komunii św. był odpowiedzialny ks. Andrzej Groblewski, prefekt z Przasnysza. Komentarze podczas uroczystości powierzono ks. Romanowi Marcinkowskiemu, dekorację ks. Romualdowi Rudzińskiemu i proboszczowi miejsca, któremu zlecono też nagłośnienie placu. Punkt sanitarny przygotowywały siostry szarytki z Przasnysza, a służbę porządkową zlecono miejscowym strażakom. Każdy dekanat miał przygotować sztywny transparent 60x80 cm z obustronnym herbem i nazwą miasta dekanalnego.

³⁸ Tamże, s. 223.

³⁹ B. Sikorski bp, Zaproszenie młodzieży do Rostkowa na zakończenie Roku Stanisławowskiego Nr 3654/77 z dnia 10 sierpnia 1977 r; zob. Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej,teczka: Dzieje kultu, jw. Także: „Miesięcznik Pastorski Płocki” 8 (1977), s. 288-289.

⁴⁰ Czynności arcybiskupowskie w miesiącu czerwcu i lipcu 1977, „Miesięcznik Pastorski Płocki” 8 (1977), s. 300 oraz Czynności arcybiskupowskie w kwietniu i maju 1977, „Miesięcznik Pastorski Płocki” 7 (1977), s. 266.

⁴¹ Tamże.

stępnioma młodzieży.⁴² Zwłaszcza, że 12 czerwca odbył się w Płocku rejonowy zlot młodzieży. Kilka gablot poświęcono materiałom archiwalnym: akta dotyczące rodziny Kostków, św. Stanisława i jego kultu. Ekspozowano zarówno rękopisy, jak też źródła i opracowania dotyczące Świętego oraz dokumentację fotograficzną. Do najciekawszych dokumentów należały:

- Biskup płocki Andrzej Noskowski eryguje w 1556 roku w farze przasnyskiej ołtarz pod wezwaniem NMP, św. Bartłomieja i św. Barbary ufundowany przez pradziadka św. Stanisława – Jana cześnika ciechanowskiego i jego dziadka Nawoja. Dokument został wydany na prośbę ojca św. Stanisława, Jana Kostkę, kasztelana zakroczymskiego.⁴³
- Akt zgonu Pawła Kostki w 1607 roku, brata św. Stanisława.⁴⁴
- Wpis dekretu kanonizacyjnego św. Stanisława Kostki wydanego w Rzymie 13 listopada 1714 roku przez papieża Klemensa XIV.⁴⁵
- Zezwolenie wydane jezuitom przez bpa A. S. Dembowskiego w 1741 roku na budowę kaplicy publicznej w Rostkowie.⁴⁶
- Wzmianka o fundacji przez Pawła Kostkę kościoła i konwentu OO. Bernardynów w Przasnyszu w katalogu domów prowincji wielkopolskiej Bernardynów. Rękopis z końca XVIII w.⁴⁷
- Opis szpitala i kaplicy św. Michała w Przasnyszu ufundowany przez Pawła Kostkę.

Przedstawiono też fotokopie wpisu św. Stanisława do katalogu nowicjuszy w domu św. Andrzeja na Kwirynale, egzaminu nowicjackiego z podpisem Stanisława, zeznanie Pawła Kostki w procesie beatyfikacyjnym, fotografię Pawła Kostki, fotografię fundacji Pawła Kostki konwentu i kościoła bernardynów w Przasnyszu i wiele innych.⁴⁸

⁴² Grzybowski M., Wystawa w bibliotece diecezjalnej poświęcona św. Stanisławowi Kostce, „Miesięcznik Pasterni Płocki” 6 (1977), s. 233-236.

⁴³ Erectio altaris In Prasnensis. Acta Episcopalia. Sygn. 19 k. 233.

⁴⁴ Prasnensis ecclesia visitata die 14. VI. 1756. Acta visitationis, Sygn. 268 k. 180.

⁴⁵ Ingrossatio canonisationis Beati Stanisza Kostka. Acta Episcopalia 1709-1721, Sygn. 49 k. 354.

⁴⁶ Admissio capellae publice in Rostkowo Patrum Societas Jesu. Acta Episcopalia 1741-1742, Sygn. 58 k. 383.

⁴⁷ Archiva conventuum Almae Provinciae Santa Mariae Angelorum a Daniele Mrozikiewicz compendiose collecta ab eodem Rev. Bonaventurae Gołembowski ministro oblate anno 1796.

⁴⁸ Grzybowski M., Wystawa, jw., s. 234. Jedna z gablot poświęcona była miejscom kultu św. Stanisława. Znajdowały się w niej: 1. plan kościoła w Rostkowie sporządzony przez arch. Z. Kiślańskiego w 1878 r. Miał to być neogotycki, trójnawowy kościół – w tej formie niestety, nie zrealizowany, fotografie uroczystości poświęcenia kościoła w Rostkowie w 1900 r., zdjęcie figury św. Stanisława ufundowanej w Rostkowie na 400-lecie jego śmierci, zdjęcie ołtarza św. Stanisława Kostki w bazylice pułtuskiej.

⁴⁹ U. Ubaldini, Vita et miracula S. Stanislai Kostkae; D. Bartoli, De vita et miraculis S. Stanislai Kostka; J. Bogucki, Sanctiores triarii S. J. diaboli, carnis et mundi heroici victores B. Stanislaus Kostka Polonus, B. Johannes Franciscus Regis Gallus, Ven. Robertus Belarminus; G. Boero, Storia Della vita di S. Stanislao Kostka; C. Testore, San Stanislao Kostka; J. Majkowski, Saint Stanislaus Kostka; Św. Stanisław Kostka.

Nie zabrakło też publikacji, jakie w ciągu wieków się ukazywały, a są własnością biblioteki seminaryjnej.⁴⁹ Temat św. Stanisława Kostki nie był też obcy księżom diecezji płockiej.⁵⁰

Wystawa cieszyła się wielkim uznaniem i dużą frekwencją zwiedzających.

3.2. Przebieg Uroczystości w sanktuarium w Rostkowie i jej przesłanie

Po zakończeniu spotkań z młodzieżą w regionach, po nawiedzeniach przez parafie płockiej diecezji sanktuarium św. Stanisława Kostki w Rostkowie, po zrealizowaniu wielu cennych inicjatyw duszpasterskich z dziećmi i młodzieżą, nadszedł czas na ukoronowanie uroczystości ku czci Świętego Patrona młodzieży ogólnodiecezjalnym nabożeństwem dla wszystkich w Rostkowie. Zgodnie z zarządzeniem biskupa, na które już się powoływaliśmy, 27 sierpnia (sobota) 1977 roku o godz. 11.00 miała miejsce centralna uroczystość w Rostkowie poprzedzona w parafiach nabożeństwami, spowiedzią oraz katechezami. W głównej uroczystości wzięło udział ok. 7.000 młodych ludzi stanowiących delegacje z poszczególnych parafii naszej diecezji. Przybyło też około 120 księży i zakonników oraz około 70 sióstr zakonnych, głównie katechetek.⁵¹

Dekorację kościoła i otoczenia włącznie z ołtarzem polowym zaprojektował ks. Romuald Rudziński. Konstrukcję ołtarza polowego wykonał p. Smoliński, stolarz z Klewk. Wykonanie dekoracji proboszcz Rostkowa powierzył Siostrze Letycji Wanarskiej, której pomagały jeszcze trzy inne pasjonistki i osoby świeckie. Nastawę ołtarzową zbudowano w kształcie łodzi z masztem koloru niebieskiego, na której widniały w górnej partii krzyż złoty, flaga narodowa z orłem i obraz św. Stanisława Kostki. W dolnej części widniało hasło: *Młodzież Mazowska – w holdzie swemu Patronowi*. Całość była imponująca.⁵²

Uroczystość rozpoczęła się o godzinie 10.15. Okolicznościowy program słowno-muzyczny przygotował i wykonał młodzieżowy zespół muzyczny z Ciechanowa (opiekunem zespołu był ks. Jan Pakieła). Punktualnie o godz. 11.00 wyruszyła procesja duchowieństwa i reprezentacji młodzieży rostkowskiej z krzyżem i relikwiami św. Stanisława Kostki do ołtarza polowego. Relikwie niósł Włodzimierz Wędrzyński, student AWF. Szarfy trzymały: Wiesława Kowalska, Wanda Szymkowska, Adela Brzeźniak i Janina Rasińska. Wszyscy z par. Rostkowo.⁵³ Śpiewano wówczas pieśń *Przed wielu laty*. Przy dźwięku fanfar granych przez młodzież z Mławy, zaciągnano flagę papieską, a wysłuchiwanie z taśmy magneto-

⁴⁹ A. Pęski, Nowenna do św. Stanisława Kostki z dodaniem jego życiorysu, Płock 1899; F. Kuligowski, Nowenna do św. Stanisława Kostki z dodatkiem krótkiego życiorysu świętego, Płock 1904; F. Kuligowski, Nowenna do św. Stanisława Kostki dla użytku ochronek, szkół początkowych i niższych klas szkół średnich, Płock 1926; A. Syski, Doskonałość chrześcijańska na tle życia św. Stanisława Kostki, Warszawa 1934, J. Strojnowski, Anioł Ziemi z Rostkowa, S. Bońkowski, Święty Stanisław Kostka, Płock 1967.

⁵¹ W. Gapiński, Zakończenie Roku Stanisławowskiego w Diecezji Płockiej, „Miesięcznik Pastorski Płocki” 9 (1977), s. 348.

⁵² Kronika parafii Rostkowo 1967 – 1994, s. 477-79.

fonowej najstarszego hymnu *Bogarodzica* – flagę polską. Flaga papieska była wyrazem posłuszeństwa i miłości dla każdego następcy św. Piotra, jak też znakiem jedności Kościoła Płockiego ze Stolicą Apostolską. Wyrażała również wdzięczność za kanonizację św. Stanisława. W imieniu duchowieństwa i wiernych obu biskupów powitał ks. infulat Władysław Lis.

W wypowiedzianym słowie ks. Lis wyrażając podziw dla młodzieży za liczną obecność na spotkaniach rejonowych, skierował ich myśl ku św. Stanisławowi Kostce, by wspólnie z Nim oddawać cześć Matce Bożej i Dobremu Bogu. Taka jest intencja spotkania. Kościół stawia na młodzież, a młodzież dobrze rozumie swoje powołanie i posłannictwo, jak też zadanie dochowania wierności Kościołowi, Ojczyźnie i Krzyżowi.⁵⁴

Z kolei z powitaniem wystąpiła trzyosobowa delegacja młodzieży z Ciechanowa. Z młodych ust padały szczerze słowa: *W młodzięcym wieku poszukuje się intensywnie prawdy i właściwej drogi życia. Człowiek jest na rozdrożu. Nie wie za kim iść, co wybrać, które propozycje mu przedstawione są najbardziej zbliżone do ideału. My młodzi katolicy wiemy, kto jest «Drogą, Prawdą i Życiem». Wyszliśmy z rodzin, które przez wieki były wierne Chrystusowi, Ewangelii, Kościołowi i Jego Pasterzom. Idąc śladami naszych ojców i matek, w Kościele możemy znaleźć wzory do naśladowania. Św. Stanisław Kostka jest wspaniałym przykładem i wzorem świętości, wiary, odwagi i nieugiętej woli w dążeniu do obranego celu. (...) Chcemy prosić swego Patrona, by u Dobrego Boga wstawiał się za nami. Arcypasterzu. Jako Ojciec Diecezji prowadź nas do nieba po szlakach, które przetarł swoim życiem św. Stanisław Kostka. Błogosław naszym przeżyciom, błogosław naszej młodości.*⁵⁵

Podczas Mszy św. dziękczynnej celebrowanej przez bpa pomocniczego Jana Wosińskiego, kazanie wygłosił bp Bogdan Sikorski. W swoim przemówieniu do młodzieży w Rostkowie Pasterz diecezji m.in. powiedział: *Epoka, w której żył, działał i uświęcał się św. Stanisław Kostka nie była wcale czasem łatwiejszym i odpowiedniejszym do zbawienia siebie i apostołstwa niż ta, w której my żyjemy. Pokusy złego ducha, trudności ze strony świata stanowiły dla niego nie tyle przeszkodę, ile impuls do wysiłku i jeszcze ściślejszej współpracy z łaską Bożą. Do takiej postawy wzywa Bóg także dzisiejsze pokolenie, oczekując od niego odpowiedzi godnej i wielkodusznej na dane powołanie, które powinno być realizowane konsekwentnie przez całe życie doczesne. Taka postawa wiedzie do prawdziwej wielkości nabożeństwie chwały.*⁵⁶

⁵³ Kronika parafii Rostkowo, jw., s. 42.

⁵⁴ Z życia diecezji. Powitanie wygłoszone przez ks. infulata dra Lisa na centralnej uroczystości w Rostkowie 27. 8. 1977 na zakończenie Roku Stanisławowskiego, „Miesięcznik Pastorski Płocki” 11 (1977), s. 440.

⁵⁵ Przemówienie młodzieży na rozpoczęcie centralnych uroczystości w Rostkowie w dniu 27 sierpnia 1977. Brak podpisów i danych młodzieży czytających tekst. Jest zamieszczona własnoręczna notatka biskupa płockiego: Powitanie w Rostkowie 27.8.1977. i dyspozycja: Ad acta 1.9.1977 i podpis bpa Bogdana Sikorskiego; zob. Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej,teczka: Dzieje kultu, jw. Zob. także: „Miesięcznik Pastorski Płocki” 9 (1977), s. 354-355.

⁵⁶ W. Gapiński, Zakończeni, jw. s. 349.

W przekonaniu biskupa młody człowiek w Kościele i w świecie współczesnym ma być kształtowany na wzór św. Stanisława. Winny go cechować czynna miłość Boga i człowieka, odwaga i męstwo w wyznawaniu wiary, nastawienie służebne i apostołskie wobec innych, dawanie osobistego świadectwa o Chrystusie słowem i życiem. Biskup przestrzegał młodzież przed ubóstwianiem choćby największych osiągnięć współczesnej wiedzy i techniki, przed bałwochwalczym uleganiem konsumpcyjnemu stylowi życia.⁵⁷

Przed zakończeniem liturgii młodzież złożyła ślubowanie powtarzając za czytającym następujące słowa:

Zgromadzeni pod przewodnictwem naszego Arcypasterza i swoich Duszpasterzy na ogólnodiecezjalnej uroczystości 250-lecia kanonizacji naszego Rodaka i Patrona, św. Stanisława Kostki, my przedstawiciele młodego pokolenia Diecezji Płockiej i Polski składamy dziś publicznie Bogu swoje szczególne wyznanie i przyrzeczenie.

Boże Ojcze, Synu i Duchu Św., wyznajemy uroczystie, że wierzymy w Ciebie mocno wbrew kłamliwej propagandzie współczesnej niewiary i zwodniczym podszeptom złego ducha, kochamy Cię ponad wszystko mimo atrakcyjności różnych dóbr tego świata i natarczywym pokusom własnych namiętności, ufamy Ci bezgranicznie pomimo trudności zewnętrznych i słabości ludzkiej natury, którym niekiedy ulegamy w chwilach zapomnienia, zwątpienia i rozterki ducha.

Mając na uwadze większą chwałę Bożą i własne zbawienie, pomyślność Kościoła i Ojczyzny, przyrzekamy kształtować w sobie świadomie i odpowiedzialnie charakter dobrego człowieka i osobowość dojrzałego chrześcijanina.

Przyrzekamy rozwijać w sobie zdolności i sprawności do dobrego, zwłaszcza samodzielność i uczciwość w myśleniu, ofiarność i wspaniałomyślność, oszczędność i wielkoduszność, skromność i wstydlivość, umiar i i trzeźwość, roztropność i sprawiedliwość, życzliwość i wyrozumiałość, gorliwość i wytrwałość w spełnianiu swoich obowiązków, praktyk religijnych i w życiu chrześcijańskim.

Przyrzekamy wybrać taki stan życia i taką pracę zawodową, do jakich Bóg nas powołał i przeznaczył poprzez nasze uzdolnienia i zamilowania, rzeczywiste dobro nasze i naszych bliźnich, zapotrzebowanie Kościoła i Ojczyzny, nie sprzeciwiając się nigdy Jego woli i oczekiwaniom i nie zaniedbując obowiązku solidnego przygotowania się do nich w czasie swojej młodości.⁵⁸

Po Mszy św. zrealizowano akademię *Młodzież Mazowsza w hołdzie swemu Patronowi*. Wystąpiły zespoły wokalne z płockiej Fary i Katedry oraz z Mławy i Pułtusza pod kierownictwem swych opiekunów – księży: Franciszka Kucia, Ireneusza Wrzesińskiego, Józefa Gałązki i Zdzisława Bartosika. Poezja i proza religijna wytworzyła nastrój zadumy i solidarności w pragnieniu wierności wierze i wznio-

⁵⁷ Tamże.

⁵⁸ Ślubowanie Młodzieży na ogólnodiecezjalnej uroczystości 250-lecia Kanonizacji Św. Stanisława Kostki – 27 sierpnia 1977 r. w Rostkowie. Tekst zawarty jest na jednej stronie. Brak nazwiska autora tekstu, jak też czytającego. Znajduje się jedynie własnoręczna parafka biskupa płockiego z zapisem: „Ad acta 17/4.7””; zob. Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej,teczka: Dzieje kult, jw.

słym wartościom. Słowo wprowadzające ks. Romana Marcinkowskiego w sposób chronologiczny przedstawiło najważniejsze wydarzenia z życia Stanisława Kostki.

O godzinie 13.30 pielgrzymi rozjeżdżali się do swoich parafii i domów. Młodzież czuła się jedną wspólnotą religijną, związaną organicznie i dynamicznie z Chrystusem, Jego Matką i ze swymi duszpasterzami. Młodzież wykazała się w Roku Stanisławowym pomysłowością i pracowitością, jak też postawą budzącą uznanie i szacunek.⁵⁹

29 sierpnia, w dwa dni po uroczystościach w Rostkowie, bp Bogdan Sikorski wysłał informacje do Ojca św. Pawła VI o „Roku Stanisławowym” w diecezji płockiej. Biskup opisał poszczególne działania, zarządzenia i zaproszenia mające na celu zmobilizować młodzież diecezji do spotkań zarówno w rejonach, jak i centralnej uroczystości. Biskup zaznaczył, że osobiście brał udział we wszystkich sześciu spotkaniach rejonowych z młodzieżą, dzieląc się radością z tak licznego udziału w nich młodych ludzi i zaangażowania duszpasterzy. Podał też informację, że w centralnym spotkaniu jubileuszowym w Rostkowie wzięło udział 7.000 młodzieży. Wydział Duszpasterski i Wydział Katechetyczny wspierając ogromny wysiłek kapłanów, przesyłały odpowiednie materiały przygotowujące duchowo młodzież do udziału w proponowanych spotkaniach. Biskup był przekonany, że Rok Stanisławowy pozwolił pogłębić życie religijne młodzieży, zaktywizować ją apostołsko. Młodzież wykazała, że w znacznej mierze jest religijna i ma poczucie odpowiedzialności za Kościół.⁶⁰

30 sierpnia 1977 roku wysłał też bp Bogdan Sikorski materiały dotyczące obchodzonego w Diecezji Płockiej „Roku Stanisławowego” do ks. Stanisława Walkowiaka, redaktora naczelnego „Przewodnika Katolickiego” z prośbą, by ukazały się w tymże czasopiśmie.

Biskup świadom, że czas zaciera pamięć, bądź zmienia fakty, wysłał 11 września 1977 r. do wszystkich dziekanów rejonowych następującej treści pismo. *Czcigodny Księżo Dziekanie Rejonowy! Proszę o dokumentację fotograficzną z uroczystości młodzieżowej tamtejszego rejonu w 250-lecie kanonizacji św. Stanisława Kostki! Jeśli taka dokumentacja jest, proszę zdjęcia przekazać na moje ręce. Oddany w Panu – biskup płocki.*⁶¹ Przejawiała się w tej prośbie troska, aby ludzka praca, zaangażowanie i przeżycie religijne na tak dużą skalę zakreślone nie uległy zapomnieniu. By w przyszłości można było odtworzyć te wydarzenia, które dzisiaj ożywiały płocki kościół i przyczyniały się do ożywienia religijności młodzieży, której proponowano wzorce wychowawcze wywodzące się również z duchowości św. Stanisława Kostki.

⁵⁹ Gapiński W., Zakończenie, jw. s. 349.

⁶⁰ B. Sikorski bp, Adres Biskupa Płockiego do papieża Pawła VI relacjonujący obchody 250 rocznicy kanonizacji św. Stanisława Kostki w diecezji płockiej z dnia 29 sierpnia 1977 r. Nr 4447/77, „Miesięcznik Pasterski Płocki” 9 (1977), s. 343-347.

⁶¹ Zachowało się w archiwum pismo biskupa do ks. Jana Krawczyńskiego, dziekana rejonu sierpeckiego z dnia 11 września 1977 r. Nr 4670/77. Pisma niniejsze zostały wysłane do wszystkich dziekanów rejonowych. Zob. Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej,teczka: Dzieje kultu, jw.

W archiwaliach jest tylko jedna odpowiedź na pismo ks. biskupa od ks. Czesława Chojeckiego, dziekana rejonu rypińskiego. *W związku z pismem z dnia 11 września 1977 roku Nr 4669/77 chciałbym donieść, że niestety nie zrobiliśmy fotograficznej dokumentacji z uroczystości młodzieżowej ku czci św. Stanisława Kostki w Oborach, chyba po prostu z przeoczenia.*⁶²

Z tych faktów nasuwa się wniosek, że pozostałe rejonu robiły dokumentację fotograficzną uroczystości stanisławowych i zgodnie z wolą biskupa przesłano ją do Kurii Diecezjalnej Płockiej. Niestety, do dzisiaj nie zachował się żaden album przechowujący te archiwalne zdjęcia z uroczystości 250-tej rocznicy kanonizacji w diecezji płockiej.

Po zakończeniu uroczystości sierpniowych w Rostkowie, również proboszcz tej parafii wysłał pismo do biskupa dziękując za otrzymane pieniądze, jako zwrot kosztów w związku z zorganizowaniem diecezjalnej uroczystości ku czci św. Stanisława Kostki.

Nie zabrakło też biskupiego głosu w Radiu Watykańskim. Swoje przemówienie wygłosił tam 18 listopada 1977 roku. Biskup podkreślał, że spotkania młodzieży ze świętym Stanisławem z racji jubileuszu wykazały duże zainteresowanie i obudziły znaczną aktywność księży prefektów i ich wychowanków. Tym pracom dyskretnie towarzyszyła pomoc i opieka duchowieństwa starszego i księży kurialnych. Rozbudzanie ducha wspólnoty i odpowiedzialności za Kościół przekładało się na chęć systematycznego działania w swoich wspólnotach parafialnych, by pogłębiać własną formację religijną i podejmować działania apostołskie. Osoby starsze uczyły św. Stanisława w dorocznym spotkaniu modlitewno-odpustowym w Rostkowie w niedzielę po Wniebowzięciu. Przybyło tam około 15.000 wiernych.⁶³

W eterze dało się słyszeć mocny, zdecydowany głos pasterza: *Przykład świętego Patrona młodzieży jest skutecznym lekarstwem na postawę konsumpcyjną, tak charakterystyczną dla czasów obecnych w skali światowej. Brać jak najwięcej, używać, konsumować, domagać się wiele od wszystkich, a mało lub nic nie dawać. (...) Nie cofnął się przed żadną ofiarą, by odpowiedzieć woli Bożej. Przyświecała mu bowiem jasna koncepcja życia: ad maiora natus sum, czyli – do wyższych rzeczy jestem stworzony. (...) Św. Stanisław ukochał modlitwę, której potrzebę głęboko odczuwał. Na modlitwie prowadził przedziwny dialog z Bogiem, rozpalala się jego miłość, wpadał w ekstazę, z której nie łatwo było Go zbudzić. Duch modlitwy uczynił Go wcześniej dojrzałym duchowo. Zachowało się budzące zastanowienie wyznanie Świętego z okresu Rostkowskiego: «W pierwszej modlitwie jaką zapamiętałem, oddałem się zupełnie Bogu na służbę i ofiarę».*⁶⁴ Biskup wspominał jeszcze o wielkiej miłości Świętego do Matki Bożej. Ona to była dla Niego źródłem siły życia i mocą do wzrostu w dobrem.

⁶² Biskup płocki przyjął wyjaśnienie i skierował pismo opatrzone przez Kurie Płocką Nr 4899 z 27 września 1977 r. ad acta. Zob. Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej, teczka: Dzieje kultu, jw.

⁶³ Przemówienie biskupa Bogdana Sikorskiego w Radio Vaticana 18 listopada 1977 r., powtórzone 19 listopada tegoż roku, „Miesięcznik Pasterski Płocki” 12 (1977), s. 454-457.

⁶⁴ Tamże, s. 456. Zob. także: Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej, teczka: Dzieje kultu, jw.

W „Rok Stanisławowy” wpisały się również gorliwie przygotowane uroczystości patronalne młodzieży w parafiach diecezji płockiej w dniu 13 listopada. Kapłani i wierni zmobilizowali się do intensywniejszego niż zwykle wysiłku duchowego i organizacyjno-duszpasterskiego. We wszystkich kościołach odbywały się nowenny lub tridua nabożeństw. Łączono je z Mszą św., okolicznościowymi rozważaniami i wyświetlaniem przeźroczy o życiu i postawie św. Stanisława Kostki. Dawano młodzieży okazję do korzystania z sakramentu pokuty, by mogła jak najliczniej przystępować do Komunii św. W niektórych parafiach miały także miejsce uroczyste przyjęcia kandydatów na ministrantów do Liturgicznej Służby Ołtarza oraz udane akademie stanisławowskie. Wszystkie te akcje cieszyły się dosyć liczną frekwencją młodego pokolenia, a także dorosłych diecezjan.⁶⁵

Do uroczystych obchodów rocznicowych włączyły się Niższe i Wyższe Seminarium Duchowne. Podczas nowenny profesorowie dla uczniów i studentów odprawiali uroczyste nieszpory, a diakoni głosili okolicznościowe kazania. W przeddzień święta, 12 listopada 1977 r., uczniowie Niższego Seminarium wystawili znany i ceniony dramat Romana Brandstaettera *Dzień gniewu* w reżyserii ks. Andrzeja Kondrackiego. Najpierw dla duchowieństwa i kleryków, a następnego dnia o godz. 15.00 i 19.30 dla licznie zaproszonych gości świeckich, zwłaszcza młodzieży z Płocka i okolic, jak też sióstr zakonnych. Poważna problematyka tego utworu, jak również dobra gra aktorów-amatorów, zostały przyjęte z dużym uznaniem, przeżyciem artystyczno-duchowym i refleksją wewnętrzną uczestników akademii. W niedzielę 13 listopada, w sam dzień uroczystości św. Stanisława w godzinach porannych została odprawiona Msza św. koncelebrowana przez profesorów pod przewodnictwem ks. infułata Władysława Lisa, on też wygłosił homilię.⁶⁶

Zakończenie

Przeprowadzone badania materiałów źródłowych dotyczących Uroczystości 250-lecia kanonizacji św. Stanisława Kostki, stwierdzają, że to religijne wydarzenie było bardzo owocne z punktu widzenia duszpasterstwa młodzieży. Oczekiwanie biskupa płockiego, aby powyższy Jubileusz był obchodzony imponująco i z duchowym pożytkiem dla szerokich kręgów młodzieży, spełniły się. Duchowieństwo dostrzegając ofiarne zaangażowanie i zdolności organizacyjne swojego biskupa, nie szczędziło trudu, aby skupić młodzież nie tylko na centralnej uroczystości ogólnodiecezjalnej w Rostkowie, ale zintensyfikować pracę duszpasterską z młodymi ludźmi i dziećmi w ciągu całego „Roku Stanisławowego”. Bogactwo programów duszpasterskich w parafiach w czasie nowenn i triduów ku czci Świętego, katechezy, wyjazdy do sanktuarium w Rostkowie, akademie i inscenizacje, przyczyniło się do pogłębienia życia religijnego młodzieży i ożywiło istniejące już w parafiach grupy duszpasterstwa młodych i dzieci. Wyzwolił się duch solidarno-

⁶⁵ W. Gapiński, Uroczystość patronalna ku czci św. Stanisława Kostki w diecezji płockiej, „Miesięcznik Pasterski Płocki” 1 (1978), s. 38-39.

⁶⁶ Tamże. Zob. także: Archiwum Kurii Diecezjalnej Płockiej, teczka: Dzieje kultu, jw.

ści pomiędzy gorliwymi kapłanami i młodym pokoleniem, radość wspólnie przeżywanej wiary oraz potrzeba współpracy i aktywności w swoich parafiach.

Praca niniejsza w oparciu o dostępne materiały źródłowe ukazuje niedoceniony okres inicjatyw plockiego biskupa Bogdana Sikorskiego w zakresie duszpasterstwa młodzieży i zaangażowania w rozwój kultu św. Stanisława Kostki. Podjęty temat domaga się uwzględnienia wielu ważnych innych jeszcze działań biskupa wynikających z troski o młodzież i kult Świętego. M.in. za jego rządów erygowano 8 parafii św. Stanisława Kostki, biskup sprowadził 27 relikwii Świętego i ofiarował parafiom miejskim, aby służyły ożywieniu duszpasterstwa młodych. To domaga się dalszych studiów i analiz. Jednocześnie powstaje pytanie, na ile omówione w pracy inicjatywy pasterskie wpłynęły na dalszy kult św. Stanisława w diecezji plockiej. W jakich metodach pracy z młodzieżą ma on swe zastosowanie, czy też, jakie nowe formy kultu zostały wypracowane.

SUMMARY

In 1977 Plock diocese solemnized 250th anniversary of St. Stanislaus Kostka canonization. It was Bishop Bogdan Sikorski's wish to involve the greatest possible number of young people, who would become the main object of special pastoral care during the jubilee. Therefore, he made a decision that each parish should organize pilgrimages to Rostkowo, religious teachings, retreats, novenas and mise-en-scenes referring to the phenomenon of Stanislaus sainthood. The diocese was divided into six regions with its capital-like cities appointed. It was decided to organize in these cities youth congresses with attractive and enriched liturgical and artistic programmes. The leading ceremony of whole diocese to celebrate the youth patron was held on August 27, 1977 in Rostkowo. The Bishop's idea significantly inspired and motivated all ministers and laymen's pastoral care activity among the young people.